

روش هشانا

سال نو عبری ۵۷۶۶ - ۱۲ و ۱۳ مهر

عقیده یهود، خداوند در این روز، اعمال یک سال گذشته افراد جهان را مورد بررسی قرار می دهد و سرنوشت سال آینده را بر اساس آن تعیین می فرماید. به همین دلیل، دو روز اول و دوم ماه تیشری برای یهودیان تعطیل شمرده شده و مراسم عبادی خاصی در این ایام در کنیساها برگزار می شود.

موضوع اصلی این مراسم که شامل تفیلاها و دعاها مخصوص است، طلب توبه و بخشایش بوده و برای سال جدید از خداوند، زندگی نیک و با سعادت درخواست شود.

در تلمود چنین آمده است: «سه دفتر در روش هشانا گشوده می شوند: یک دفتر برای شریران، یکی برای صادقان و دیگری برای افراد میانه. سرنوشت افراد کاملاً شریر در دفتر ممات یا مرگ نوشته و مهر می شود. به افراد میانه تاروز کیبور (دهم تیشری) مهلت داده می شود که چنانچه توبه کنند، نام ایشان مانند صادقان در دفتر حیات نوشته شود و در غیر این صورت از شریران به شمار می آیند.»

دو شب روش هشانا پس از تفیلای عرویت که مخصوص روش هشاناست، سفره ای ویژه شامل خوراکهایی مانند خرما، سیب، عسل و... در منازل ترتیب داده شده که هر یک از آنها با خواندن دعایی خاص خورده می شود.

اسامی زیر برای این روز به کار می رود:

۱- روش هشانا: در مفهوم اول سال عبری که «روش» به معنای سرآغاز و «شانا» به معنای سال است.

۲- یوم هزیکارون: به معنی روز یادآوری است. زیرا در آن، اعمال گذشته انسان مورد یادآوری و بررسی قرار گرفته، فداکاری حضرت ابراهیم یاد می شود که در آن روز حضرت اسحق را برای قربانی به درگاه خداوند آماده کرد.

۳- یوم تروعا: «تروعا» به معنای نواختن کرنا و شوفار باندای لرزان است که یکی از مراسم اصلی این روز را تشکیل می دهد و تورانیز برای روش هشانا این لقب را برده است.

۴- یوم هدین: «دین» در زبان عبری به معنای محاکمه و رسیدگی به اعمال است و روش هشانا روزی است که به این امر اختصاص یافته است.

۵- یوم هکسیه: روش هشانا در آغاز ماه قمری واقع شده که «ماه» در این روز از دیده ها پنهان است. به همین سبب نام کیسه به معنای «پوشیده» بر این روز خوانده می شود. از دیگر دلایل این نام، «رحم و شفقت الهی» است که در صورت توبه انسان، از گناهان او در این روز چشم پوشی می کند.

در دو روز روش هشانا تفیلاهای ویژه ای خوانده می شود که بیشتر آنها حاوی مفاهیمی درباره روز حسابرسی اعمال، پذیرش مشیت خداوند و درخواست رحم و شفقت به هنگام داوری است.

در بخشهای ویژه ای از تفیلای «موساف» این روز، چندین بار شوفار نواخته می شود.

در روش هشانا عزاداری یا گرفتن تعنیت (روزه) ممنوع است. نواختن شوفار؛ شوفار از قدیمی ترین ابزارهای موسیقی است که بشر آن را شناخته و از شاخ حیوانات حلال گوشت ساخته می شود. دستور نواختن شوفار (دمیدن در شاخ قوچ) به طور مستقیم در تورات آمده است: «روز اول ماه هفتم برای شماره روز مقدس اعلام شده است. هیچ کار و پیشه ای انجام ندهید، برای شما روز نواختن شوفار باشد.»

سال نو عبری، روز اول ماه تیشری از تقویم عبری است که مراسم آن طی ۲ روز برگزار میگردد.

عید روش هشانا به نام "روز داوری" نیز معروف است زیرا در این روز تقدير افراد در سال جدید معین می شود و خداوند در این روز سال جدید افراد را بر اساس اعمال سال گذشته آنها تعیین می کند.

دو روز روش هشانا از تعطیلات رسمی کلیمان است و آنان با حضور در کنیساها و اجرای مراسم ویژه، سرنوشت نیک و سعادتمندانه را از خداوند تقاضا می کنند. و طی نماز صحیح شوفار (کرنا) نواخته می شود که یاد اور روزی است که حضرت ابراهیم پسرش اسحق را برای قربانی به درگاه خداوند آماده کرد.

در شب این عید مرسوم است خوراکهای مخصوصی بعنوان خوش یمن بودن می خورند.

ماه تیشری، نخستین ماه در تقویم عبری است؛ اما در متن تورات از آن با نام «ماه هفتم» یاد شده است، زیرا نسبت به ماه نیسان که سالگرد خروج بنی اسرائیل از مصر و مبنای زمانی اعیاد و مناسبتهای یهود است، هفتین ماه به شمار می آید.

اول ماه تیشری در موارد زیر با عنوان مبنای زمانی و اول سال یا «روش هشانا» شناخته می شود:

تقویم عبری و شمارش سالها در تاریخ یهود؛ آغاز سال نو در تقویم عبری، اول ماه تیشری است که پایه آن خلقت انسان است. عقیده یهود بر این است که حضرت آدم در چنین روزی آفریده شد.

روز حسابرسی اعمال: مهمترین مناسبت اول ماه «تیشری»، روز رسیدگی به اعمال است. طبق